

ESI- JA PERUSOPETUKSEN
KOULUKULJETUKSIA KOSKEVAT PERIAATTEET
1.8.2023 ALKAEN
tekniset muutokset per 12 2025

(Sivistyslautakunta 51.§, 29.4.2022)

Sisältö

---

1 Yleistä	2
2 Koulukuljetuksen perusteet	3
2.1 Oikeus koulukuljetukseen koulumatkan pituuden perusteella	3
2.2 Oikeus koulukuljetukseen koulumatkan vaarallisuuden perusteella	4
2.3 Oikeus koulukuljetukseen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella	7
3 Koulukuljetuksen muodot	7
3.1.1 Linja-auto.....	8
3.1.2 Tilausliikenne.....	8
3.1.3 Saattoavustus.....	9
4 Koulukuljetus käytännössä	9
4.1 Esiopetuksessa olevat oppilaat.....	9
4.2 Peruskoululaiset	10
4.3 Perusopetuksen jälkeen.....	12
5 Määräaikaiset koulukuljetukset terveydellisistä syistä	12
6 Koulukuljetuksen hakeminen, päätös ja päätöksen voimassaoloaika	12
7 Vakuutukset	13
8 Turvallisuus ja poikkeustilanteet	13
9 Laadunvalvonta ja palaute	14
10 Muistilistat	15
10.1 Kuljetusoppilaat	15
10.2 Huoltajat	15
10.3 Tilausliikenteen liikennöitsijät.....	16
10.4 Koulut/esiopetuspaikat.....	17
10.5 Kasvun ja oppimisen johto	17
11 Lait ja asetukset.....	17

1 Yleistä

Perusopetuslain 32 §:n mukaan opetuksen järjestäjä on velvollinen järjestämään oppilaan maksuttoman koulukuljetuksen tai avustamaan riittävässä määrin oppilaan kuljettamista tai saattamista, jos oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi tai koulumatka muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, vaaralliseksi tai rasittavaksi, kun otetaan huomioon oppilaan ikä tai muut olosuhteet. Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Lain soveltamisen käytännöistä päättää kasvun ja oppimisen lautakunta. Koulukuljetusperiaatteiden säännöllinen tarkistus varmistaa oppilaiden oikeusturvan kannalta yhdenvertaisen kohtelun. Esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteissa määritellään koulukuljetuksen anomis-, myöntämis- ja järjestämiskäytännöt sekä kuljetusperusteet / kuljetusoppilaat, kuljetettavien matkojen pituudet, koulumatkan mittauksen määrittelyn ja kuljetusten turvallisuuden / koulumatkojen vaarallisuusluokitukset sekä näiden määrittelyn perusteet.

Perusopetuslain 32 § koskee esiopetusta ja perusopetusta. Lain mukaan opetuksen järjestäjällä on oikeus valita, järjestääkö se maksuttoman kuljetuksen itse vai maksaako se kuljettamista tai saattamista varten avustusta. Kaupunki voi kaikissa tapauksissa korvata kuljetuksen avustuksella, jonka on lain mukaan oltava riittävä. Laissa ei myöskään ole todettu, että maksuton kuljetus olisi ensisijainen vaihtoehto avustukseen nähden.

Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä sekä tukea lapsen kodin ulkopuolella tapahtuvaan liikkumiseen liittyvää itsenäistymistä. Koulukuljetuksissa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kuljetusreitillä varteen olevalle pysäkillä ja sieltä kotiin.

Pääperiaatteina koulukuljetusten järjestämisessä ovat turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus. Maksutonta koulukuljetusta tulee **aina** hakea (esiopeus, 1lk, 7.lk). Porvoon kaupungin koulukuljetukset suunnitellaan vuosittain siten, että maksuttoman koulukuljetuksen oppilaat saavat siitä tiedon viimeistään viikkoa ennen lukuvuoden alkua.

Kuljetuksen järjestäminen koko koulumatkalle ei ole välttämätöntä. Lainsäädäntö lähtee siitä, että oppilaan tulee itse suoriutua koulumatkasta ja myös lähteä kotoa oikeaan aikaan. Esiopetuksen oppilaiden osalta lähtökohtana on, että huoltaja saattaa heidät esiopetuksen järjestämispaikkaan eli heidät nähdään saattaen vaihdettavina oppilaina. Esiopetusikäinen voi kuitenkin sovittaessa kulkea matkan myös yksin, kun lapsi osallistuu perusopetuslain mukaiseen maksuttomaan esiopetukseen. Yksin kulkemisesta on aina sovittava päiväkodin johtajan kanssa ja siitä tulee sopia kirjallisesti. Lähtökohtana on, että koulukuljetuksessa olevan oppilaan on kuljettava itse kotoa kuljetusreitillä pysäkillä ja samoin myös takaisin kotiin, ellei koulumatkaan päivittäin käytettävän ajan sallittu määrä ylity, oppilaan terveydentila muuta vaadi tai ellei ko. tieosuus ole todettu vaaralliseksi. Kilometriraja 3 km on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka esikoululaisen ja oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin.

Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan myös eri kuljetusmuotoja. Kuljetusmuodot ja kuljetettavan matkan pituus voivat muuttua, jos esimerkiksi aikataulut tai ajoreitit muuttuvat, tien vaarallisuuden ohjeavot tai muut koulukuljetuksen myöntämisen edellytyksiin vaikuttavat olosuhteet muuttuvat. Kuljetusten yhdistelyjen vuoksi oppilas voi myös joutua odottamaan kuljetusta aamuin ja/tai iltapäivisin. Kuljetusreitistä johtuen oppilas voi myös joutua olemaan koulukyydissä kauemmin kuin lyhintä reittiä ajettaessa. Koulupäivän jälkeen kuljetusta odottavalle oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus valvottuun toimintaan tai tarjota tila esimerkiksi läksyjen tekemiseen. Päivittäiset odotusajat pyritään pitämään mahdollisimman lyhyinä.

2 Koulukuljetuksen perusteet

Koulukuljetuksen perusteet:

- koulumatkan pituus (kilometreinä tai koulumatkan kokonaiskestoajan perusteella)
- koulumatkan vaarallisuus kasvun ja oppimisen lautakunnan vahvistamien tieosuuksien osalta mahdollistaen harkinnanvaraisen päätöksen
- koulumatkan vaikeus tai rasittavuus (harkinnanvarainen päätös asiantuntijalausunnon perusteella)

Kuljetusoikeus edellyttää, että oppilas käy **opetuksen järjestäjän osoittamaa lähikoulua tai saa esiopetusta opetuksen järjestäjän osoittamassa paikassa**. Lähikoulu ja esiopetuspaikka osoitetaan oppilaalle pääsääntöisesti seuraavissa tilanteissa: esiopetukseen tulo, ensimmäiselle luokalle tulo, yläkouluun siirtyessä ja kotiosoitteen muuttuessa. Oppilaan lähikoulu voi myös vaihtua opetuksen järjestämiseen liittyvistä syistä, esim. oppilaan tukitarpeet. Oppilaalle osoitetaan myös lähikoulu silloin, kun hänet otetaan maahanmuuttajien valmistavan opetuksen oppilaaksi.

Jos oppilaalle on myönnetty huoltajan anomuksesta koulunkäyntioikeus muuhun kuin perusopetuslain 6§:n 2 momentissa tarkoitettuun lähikouluun (**toissijainen koulupaikka**) ei kuljetuksia järjestetä eikä korvata. Jos huoltajat valitsevat lapselleen toissijaisen esiopetuspaikan eli sellaisen esiopetuspaikan, johon lasta ei ole varhaiskasvatuspalveluiden taholta ensisijaisesti osoitettu, hän ei ole oikeutettu koulukuljetukseen.

Mikäli oppilas asuu lukuvuoden tai osan siitä toisen huoltajan luona tai toisessa osoitteessa, järjestetään kuljetus väestörekisterin mukaan määräytyvästä asuinpaikasta, jonka mukaan myös lähikoulu osoitetaan. Oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta muusta, kun väestörekisterin mukaisesta osoitteesta vastaavat huoltajat.

Poikkeuksina esim. vammaispalvelulain piirissä olevat oppilaat, joiden palveluita ja kuljetuksia voidaan järjestää ja kustantaa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen toimesta.

Harkinnanvarainen koulukuljetus voidaan hakemuksesta myöntää myös väliaikaisesti **tilapäiseen osoitteeseen** asiantuntijalausuntoon perustuvista oppilashuollollisista syistä tai esim. tulipalon tai vesivahingon aiheuttaman muuton vuoksi. Koulukuljetuksen peruskriteerien on näissäkin tapauksissa täyttyttävä. Esimerkiksi omakotitalon valmistumisen viivästyminen ei ole riittävä syy koulukuljetuksen myöntämiseen.

Kasvun ja oppimisen toimiala ei korvaa eikä järjestä kuljetuksia

- hoitopaikasta kouluun tai koulusta hoitopaikkaan, poikkeuksena vuorohoitoa tarvitsevat esiopetusoppilaat
- koulun kerhoihin tai kerhoista kotiin
- terapia-, lääkäri- ym. käynteihin
- tilapäisiin hoitopaikkoihin
- kaverin luokse tai vapaa-ajan kerhoihin

Koulukuljetus koskee vain niitä oppilaita, joille em. oikeus on hakemukseen perustuen myönnetty. Tilausliikenteen ajoneuvossa on oltava luettelo kuljetukseen oikeutetuista oppilaista.

2.1 Oikeus koulukuljetukseen koulumatkan pituuden perusteella

Huoltaja voi hakea koulukuljetusta koulumatkan pituuden perusteella, jos:

- esiopetuksen oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan on **pidempi** kuin kolme kilometriä

- peruskoulun 1-2.-vuosiluokkien oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun on **pidempi** kuin kolme kilometriä
- peruskoulun 3-9.-vuosiluokkien oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun on **pidempi** kuin viisi kilometriä

Oppilaan koulumatkan pituus lasketaan väestörekisteriin merkitystä osoitteesta lähikouluun kotioikeuden mukaan kiinteistön osoitteen perusteella kiinteistön rajalta koulun tontin rajaan, kohtaan, jossa oppilailla on pääsy koulun pihaan. Koulumatka mitataan lyhintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa reittiä pitkin. Matkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa. Matka mitataan kasvun ja oppimisen johdossa.

Päivittäiseen **koulumatkaan käytettävä aika** odotuksineen saa perusopetuslain 32 §:n mukaan olla enintään 2,5 tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia. Laskentaperusteena koulumatkaan kävellen käytetyn ajan mittaamiseen käytetään Kuntaliiton ohjeistusta. Aamun matka-aikaan lisätään lisäksi 5 minuuttia. Mikäli oppilaan päivittäinen koulumatkoihin käytettävä aika odotuksineen ylittää asetetun rajan, on huoltajan vastuulla olla yhteydessä kasvun ja oppimisen johtoon tilanteen uudelleen arvioimiseksi.

2.2 Oikeus koulukuljetukseen koulumatkan vaarallisuuden perusteella

Kaupunkialueen liikenneympäristöä ja yksityisteitä ei ole luokiteltu vaaralliseksi.

Pimeä vuodenaika, lumien/liukas keli tai se, että oppilas kulkee yksin valaisematonta tietä pitkin, ei automaattisesti määritä koulumatkaa vaaralliseksi. Myöskään liikennöidyn yleisen tien käyttö ei suoraan tee koulumatkasta liian vaarallista. Teiden ylittämistä ei yleensä pidetä kuljetuksen perusteena. Oppilaat usein myös odottavat kuljetusta teiden varsilla.

Huoltajan tulee hakea maksutonta koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden perusteella. Hakemuksen liitteeksi tulee toimittaa selvitys tai asiantuntijalausunto tien tai muiden olosuhteiden vaarallisuudesta, mikäli kyseessä ei ole kasvun ja oppimisen lautakunna hyväksymä vaarallinen tieosuus. Koulukuljetus myönnetään vain vaaralliseksi katsotulle tieosuudelle ja oppilas veloitetaan kulkemaan osa matkasta omavastuumatkana. Kuljetukset myönnetään ensisijaisesti kulukorvauksena joukkoliikenteen matkakortin tai mobiililipun muodossa ja toissijaisesti kaupungin kilpailuttamalla tilausliikenteellä.

Yksitysteiden tienpidosta ja turvallisuuteen liittyvistä toimenpiteistä kuten nopeusrajoitusten asettamisesta vastaa tiekunta.

Koulumatkan vaarallisuuden arvioimiseksi käytetään alan asiantuntijoita sekä Koululiitu-ohjelmaa. Sen tiedot perustuvat Tiehallinnon riskilukuihin ja Koululiitu-järjestelmän käyttämiin raja-arvoihin. Ohjelmaa käytetään apuvälineenä, päätöksen kouluteiden vaaralliseksi luokittelusta tekee kasvun ja oppimisen lautakunta paikalliset olosuhteet huomioiden.

Uusi vaaralliseksi luokiteltava tieosuus vahvistetaan aina kasvun ja oppimisen lautakunnassa ja teiden luokitukset käsitellään koulukuljetusperiaatteiden hyväksymisen yhteydessä tai tarpeen muuten niin vaatiessa.

Kaikki tiet/väylät ovat osin turvallisia ylittää ja kulkea lyhyt matka paikasta, näkyvyydestä ja liikennemäärästä riippuen. Myös vaaralliseksi luokiteltuja tieosuuksia käyttävien perusopetusoppilaiden ensisijainen kuljetusmuoto on linja-auto, mikä mahdollisesti edellyttää tien ylittämistä ja sen vartta kulkemista pysäkillä/pysäkiltä. Oppilaat voivat näin ollen käyttää joukkoliikennettä koulumatkoiltaan. Tien vartta kuljettavan matkan turvallisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti. Matka lähimmälle

pysäkille voi vaaralliseksi luokitellulla tiellä olla enintään 250 metriä sen vuosiluokan oppilaille, joita luokitus koskee. Sen jälkeen oppilailla on oikeus lisäkuljetukseen pysäkille/pysäkiltä.

Tapauskohtaisesti tarkasteltaessa noudatetaan pääsääntöisesti Koululiitu-määrittelyä.

Kartt a-nro	Maantien nimi ja numero	Vuosi-luokat	Tieosuus
1	Ali-Vekkoskentie	0.-2.	siv.ltk toive
2	Bjurbölenie, mt 1551	0.-6.	Epoontien liittymä-Bjurbölenie 270
3a	Emäsalontie, mt 11775 (a)	0.-4.	Emäsalontie 333-Emäsalontie 195
3b	Emäsalontie, mt 11775 (b)	0.-2.	Emäsalontie 195-Holsteininkujan liittymä
3c	Emäsalontie, mt 11775 (c)	0.-4.	Holsteininkujan liittymä-Eslahdentien liittymä
3d	Emäsalontie, mt 11775 (d)	0.-6.	Eslahdentien liittymä-Skallholmintien liittymä (jpk-tie)
4a	Epoontie, mt 1552 (a)	0.-4.	Tarkkistentien liittymä-Epoontie 360
4b	Epoontie, mt 1552 (b)	0.-4.	Epoontie 360-Mustarastaantien liittymä
5a	Gäddragintie, mt 1552 (a)	0.-4.	Gäddragintie 605-Gäddragintie 384
5b	Gäddragintie, mt 1552 (b)	0.-2.	Gäddragintie 384-Epoontien liittymä
6a	Helsingintie, mt 170 (a)	0.-6.	kuntaraja-Tavisuontien liittymä
6b	Helsingintie, mt 170 (b)	0.-4.	Tavisuontien liittymä-Öljytien liittymä
7a	Henttalantie, mt 11787 (a)	0.-2.	Henttalantie 155-Henttalantie 69
7b	Henttalantie, mt 11789 (b)	0.-2.	Kankaanpellont. liittymä-Kirkkokivent. liittymä-Myrskylänt. liittymä
8	Jakarintie, mt 1571	0.-2.	Ylikentien liittymä-Jakarintie 545
9a	Kaarenkyläntie, mt 11818 (a)	0.-6.	kuntaraja-Rantalantien liittymä
9b	Kaarenkyläntie, mt 11818 (b)	0.-2.	Rantalantien liittymä-Tuorilan koulu
10	Kerkkoontie, mt 1601	0.-2.	Myrskyläntien liittymä-Kerkkoontie 280
11	Kerkkoontie/Suomenkyläntie, mt 1601	0.-2.	Henttalantien liittymä-Suomenkyläntie 530
12a	Kuninkaantie, mt 1531 (a)	0.-2.	kuntaraja-Högåkerintien liittymä
12b	Kuninkaantie, mt 1531 (b)	0.-4.	Kurkisuontien liittymä-Västanåntien liittymä
12c	Kuninkaantie, mt 1531 (c)	0.-4.	Kotiniityntien liittymä-Kinnarintien liittymä
12d	Kuninkaantie, mt 1531 (d)	0.-2.	Kinnarintien liittymä-Kuninkaantie 770
12e	Kuninkaantie, mt 1531 (e)	0.-6.	Kuninkaantie 689-Kuninkaantie 442
12f	Kuninkaantie, mt 1531 (f)	0.-4.	Kuninkaantie 442-Kuninkaantie 335
12g	Kuninkaantie, mt 1531 (g)	0.-6.	Kuninkaantie 335-Kuninkaantie 170
12h	Kuninkaantie, mt 1531 (h)	0.-4.	Kuninkaantie 170-Kuninkaantie 35 (jpk-tie)
13	Kurkisuontie, mt 11748	0.-2.	Backaksenlenkin liittymä-Kurkisuontie 137
14a	Linnanpellontie, mt 1491 (a)	0.-4.	kuntaraja-Linnanpellontie 480
14b	Linnanpellontie, mt 1491 (b)	0.-2.	Linnanpellontie 480-Kuninkaantien liittymä

15a	Loviisantie, mt 170 (a)	0.–4.	kuntaraja–Loviisantie 925
15b	Loviisantie, mt 170 (b)	0.–4.	Loviisantie 738 (jkip-tie)–Vadetinpolun liittymä
15c	Loviisantie, mt 170 (c)	0.–6.	Vadetinpolun liittymä–Loviisantie 393
15d	Loviisantie, mt 170 (d)	0.–4.	Loviisantie 393–vt 7 liittymä
15e	Loviisantie, mt 170 (e)	0.–6.	vt 7 liittymä–Porvoon sisäkehä
16a	Myrskyläntie, mt 1605 (a)	0.–9.	kuntaraja–Myrskyläntie 757
16b	Myrskyläntie, mt 1605 (b)	0.–9.	Myrskyläntie 590–Myrskyläntie 205
17a	Mäntsäläntie, kt 55 (a)	0.–9.	kuntaraja–Kaarenkyläntien liittymä (jkip-tie)
17b	Mäntsäläntie, kt 55 (b)	0.–9.	Saksalantien liittymä (jkip-tie)–Ratsumestarinkadun liittymä (jkip-tie)
18	Nietoontie, mt 11787	0.–4.	kuntaraja–Nietoontie 40
19	Palokunnantie, mt 11750	0.–2.	kokonaan
20	Pornaistentie, mt 1492	0.–6.	kuntaraja–Karlamaentien liittymä
21a	Saksalantie, mt 1602 (a)	0.–2.	Mäntsäläntien liittymä–Virtaalantien liittymä
21b	Saksalantie, mt 11822 (b)	0.–4.	Virtaalantien liittymä–Saksalantie 340
21c	Saksalantie, mt 11822 (c)	0.–4.	Hornhattulantien liittymä–Saksalantie 185
22a	Sannaistentie, mt 11863 (a)	0.–6.	vt 7 liittymä–Veckjärventien liittymä
22b	Sannaistentie, mt 11863 (b)	0.–2.	vt 7 liittymä–Sannaistentie 129
23a	Sikiläntie, mt 11817 (a)	0.–4.	Tamminiemenraitin liittymä–Tamminiementien liittymä
23b	Sikiläntie, mt 11817 (b)	0.–4.	Tamminiementien liittymä–Sikiläntie 130
24a	Suomenkyläntie, mt 1601 (a)	0.–6.	Suomenkyläntie 530–Suomenkyläntie 390
24b	Suomenkyläntie, mt 1601 (b)	0.–2.	Suomenkyläntie 390–Sexmanintien liittymä (jkip-tie)
25	Tarkkistentie, mt 1552	0.–6.	Rotnäsintien liittymä (jkip-tie)–Epoontien liittymä
26a	Tirmontie, mt 1552 (a)	0.–6.	Tirmontie 600–Tirmontie 421
26b	Tirmontie, mt 1552 (b)	0.–4.	Tirmontie 421–Karhunlaukantien liittymä
26c	Tirmontie, mt 1552 (c)	0.–2.	Karhunlaukantien liittymä–Tirmontie 333
26d	Tirmontie, mt 1552 (d)	0.–4.	Tirmontie 333–Tirmontie 287
26e	Tirmontie, mt 1552 (e)	0.–6.	Tirmontie 287–Voolahdentien liittymä
27a	Treksiläntie, mt 1541 (a)	0.–9.	Tolkkistentien liittymä–Mustijoentien liittymä
27b	Treksiläntie, mt 1541 (b)	0.–6.	Mustijoentien liittymä–Helsingintien liittymä
28	Tyysterintie	0.–6.	siv.ltk toive
29	Veckjärventie, mt 1571	0.–2.	Tervajärventien liittymä (jkip-tie)–Ylikentien liittymä
30a	Virtaalantie, mt 1602 (a)	0.–4.	Kerkkoontien liittymä–Ooperinrinteen liittymä
30b	Virtaalantie, mt 1602 (b)	0.–2.	Ooperinrinteen liittymä–Saksalantien liittymä
31a	Voolahdentie, mt 11859 (a)	0.–4.	Voolahdentie 540–Voolahdentie 590
31b	Voolahdentie, mt 11859 (b)	0.–2.	Voolahdentie 590–Voolahdentie 810
31c	Voolahdentie, mt 11859 (c)	0.–4.	Voolahdentie 1112–Gäddragintien liittymä

32a	Ylikentie, mt 11861 (a)	0.–4.	Ylikentie 926–Ylikentie 614
32b	Ylikentie, mt 11861 (b)	0.–2.	Ylikentie 394–Bosgårdintien liittymä
33a	Öljytie, mt 148 (a)	0.–9.	kuntaraja–Lähdetien liittymä
33b	Öljytie, mt 148 (b)	0.–6.	Lähdetien liittymä–Metsäkullantien liittymä
33c	Öljytie, mt 148 (c)	0.–4.	Metsäkullantien liittymä–Helsingintien liittymä

Vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin voi kävellä lyhyen matkan ja vaaralliseksi luokitellun tien voi myös ylittää.

Matkan vaarallisuuteen perustuvassa hakemuksessa perusteluna voi olla myös lapsen **riski kohdata petoeläin**. Kuljetuksen perusteeksi ei riitä petohavainto, vaan tarvitaan hakijan toimittama riistanhoitoyhdistyksen lausunto eläimen häiriökäyttäytymisestä.

2.3 Oikeus koulukuljetukseen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella

Huoltaja voi hakea koulukuljetusta koulumatkan liiallisen vaikeuden tai rasittavuuden perusteella. Liiallisen vaikeuden tai rasittavuuden arvioimiseksi oppilaan huoltaja on velvollinen hankkimaan asiantuntijalausunnon, jossa koulukuljetuksen järjestämistä suositellaan joko joukkoliikenteen bussilla tai tilausajona järjestettävänä kuljetuksena. Jokainen tapaus käsitellään erikseen ja lausuntoja käytetään tukena harkinnanvaraisessa päätöksenteossa. Asiantuntijalausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen eikä asiantuntijalausunto määrää sitä, onko kuljetusoikeuspäätös myönteinen vai kielteinen. Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät oppilaan vaikeudet ole pysyväisluonteisia.

Lausunnosta **on ilmentävä**

- kuljetustarpeen syyt ja perustelut
- millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan
- tarvitseeko oppilas kuljetuksen koko koulumatkalle vai osalle koulumatkaa
- mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

Erityisen perustellusta syystä koulukuljetus voidaan myöntää oppilaalle myös oppilashuollollisin perustein oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi.

Sairauden takia tai tapaturman seurauksena kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Huoltajan tulee varautua itse kuljettamaan oppilasta, kunnes kuljetus saadaan järjestettyä.

Mikäli oppilas käy huoltajan pyynnöstä muuta kuin lähikoulua, vapaa-ajan tapaturman tai sairauden perusteella määräaikaista koulukuljetusta ei järjestetä. Koulutapaturman jälkeen määräaikainen koulukuljetus järjestetään tarvittaessa asiantuntijalausunnon perusteella.

Vammaispalvelulain piirissä olevien oppilaiden koulukuljetukset järjestetään tarpeen mukaan hakemuksesta asiantuntijalausunnon perusteella.

3 Koulukuljetuksen muodot

Porvoon kaupunki pyrkii ylläpitämään peruspalvelutason säännöllisessä joukkoliikenteessä. Tarkoituksena on turvata säännölliset yhteydet mm. koulu- ja työmatkoja sekä asiointia varten. Tilauslii-

kenne on joukkoliikennettä täydentävää liikennettä. Tilausliikenne on aina ensisijaisesti liittymäkuljetusta linja-autolle/sta. Joukkoliikennettä voidaan myös täydentää kokonaan tai osittain tilausliikenteellä. Vuosiluokkien 1-6 oppilaat voivat saman koulumatkan aikana vaihtaa ajoneuvosta toiseen vain kerran. Toissijaisena vaihtoehtona voidaan myöntää koulukuljetus oppilaalle, huoltajalle maksettavan saattoavustuksen muodossa.

3.1.1 Linja-auto

Porvoossa perusopetusoppilaiden ensisijainen koulukuljetusmuoto on kulukorvaus Matkahuollon koululaisen matkakortin tai vuosiluokilla 7-9 myönnettävän mobiililipun muodossa, jolloin oppilas koulumatkoillaan käyttää joukkoliikenteen linja-autoja.

Linja-autoliikenteessä oppilaalla on oltava matkaan oikeuttava matkakortti tai mobiililippu, tai matka on maksettava rahalla. Kuljettajalla on oikeus vaatia maksu ilman voimassa olevaa matkakorttia tai mobiililippua matkustavalta oppilaalta. Kaupungin myöntämällä matkakortilla tai mobiililipulla voi matkustaa vain se oppilas, jolle koulukuljetus on päätöksessä myönnetty. Matkakortissa tai mobiililipussa on pääsääntöisesti kaksi matkaa / koulupäivä. Korttia tai mobiililippua voi käyttää ainoastaan koulupäivinä. Matkahuollon peruskoululaisen matkakortit ja mobiililiput on tarkoitettu kodin ja koulun väliselle koulumatkalle. Matkakortin tai mobiililipun väärinkäyttö voi johtaa koulukuljetusoikeuden määräaikaiseen menettämiseen ja kulut voidaan periä huoltajalta.

Linja-autoliikenteessä noudatetaan vahvistettuja aikatauluja. Aikataulut ovat luettavissa Matkahuollon matkahuolto.fi ja reittiopas.matkahuolto.fi sivuilta sekä kaupungin Porvoon bussi sivuilla.

Mikäli oppilaan matkakortti häviää, huoltajan tulee viipymättä ilmoittaa sen katoamisesta kasvun ja oppimisen johtoon. Kasvu ja oppiminen veloittaa huoltajaa uudesta matkakortista Matkahuollo takсан mukaan. Mahdollisten kortittomien päivien matkat maksaa huoltaja itse, eikä niitä korvata jälkikäteen.

Jos oppilas muuttaa, vaihtaa koulua tai muusta syystä ei ole enää oikeutettu koulumatkaetuuteen siitä on välittömästi ilmoitettava kasvun ja oppimisen johtoon ja matkakortti palautetaan esim. koulun kautta.

3.1.2 Tilausliikenne

Tilausliikenne on ensisijaisesti joukkoliikennettä täydentävää liikennettä. Hankinnasta päättää kasvun ja oppimisen lautakunta. Hankinnassa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa hankintalainsäädäntöä.

Koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden retki- ja muut kuljetukset on kilpailutettu erikseen kaupungin keskushallinnon puolesta ja koulu/päiväkoti tilaa ne annettujen ohjeiden mukaisesti. Porvoon keskustaan suuntauvia linja-automatkoja/retkiä varten kouluilla ja päiväkodeilla voi olla käytössä nk. Retkimatkakortit, joita käytetään, kun opettaja tai muu aikuinen matkustaa oppilas-/lapsiryhmän kanssa kaikille avoimen joukkoliikenteen busseilla.

Kasvun ja oppimisen johto toimittaa liikennöitsijöille tiedot kuljetusoikeutetuista oppilaista ja maksaa ainoastaan näiden oppilaiden kuljetuksesta.

Ensisijaisesti alle 135 cm pitkä oppilas kuljetetaan ajoneuvon takapenkillä. Mikäli etupenkillä kuljetetaan oppilasta, joka on alle 135 cm pitkä, hänen on käytettävä asianmukaista turvaistuinta.

Tilausliikenteen pysäkit määritellään yhdessä kasvun ja oppimisen johdon ja kuljetuksia hoitavien liikennöitsijöiden kanssa. Huoltajat tai yksittäiset kuljettajat eivät voi tehdä muutoksia kuljetusreittei-

hin tai pysäkkien paikkaan. Koulukuljetuksen sujuminen edellyttää, että oppilas on kuljetusreitillä pysähtymispaikassa hyvissä ajoin ennen aikataulussa ilmoitettua aikaa. Myöhässä olevaa oppilasta ei odoteta eikä toista kuljetusta järjestetä, vaan huoltajien vastuulla on järjestää myöhästyneen oppilaan kuljetus. Kuljettaja ei kuitenkaan saa ohittaa pysäkkiä ennen sovittua aikaa elleivät kaikki matkustajat ole jo kyydissä. Oppilas voi joutua koulumatkoillaan odottamaan kuljetusta kuljetusreitillä varrella tai koululla.

Tilausajoliikenteen reitit ja aikataulut muuttuvat päivittäin eri syistä (kuljetuksen peruste, koulujen lukujärjestykset). Vanhemmille ei luottamusteknisistä syistä voida antaa sellaisia reittitietoja, joissa on oppilaiden nimiä ja osoitteita.

Huoltajan tulee huolehtia koulukuljetuksen perumisesta, mikäli kuljetukselle ei ole tarvetta. Perumatta jätetyn tai aiheettoman kuljetuksen kustannukset voidaan periä huoltajalta.

3.1.3 Saattoavustus

Opetuksen järjestäjä voi päättää, että koulukuljetus myönnetään huoltajalle maksettavan saattoavustuksen muodossa. Saattoavustus on samanarvoinen koulukuljetusmuoto kuin tilausajona tai kulukorvauksena matkakortin tai mobiililipun muodossa myönnetty koulukuljetus. Päätös koulukuljetuksesta saattoavustuksen muodossa voidaan tehdä esim., jos kuljetukseen oikeutetun oppilaan kuljetusta ei voida järjestää tai se on erityisen hankalaa. Huoltaja voi myös anoa koulukuljetusta saattoavustuksen muodossa lapselleen. Saattoavustusta myönnetään vain oppilaille, joilla on kuljetusoikeus. Tämä edellyttää, että kaupungin järjestämää tilausliikennettä ei ole järjestetty eikä joukkoliikenteen linja-autovuoroja voi käyttää.

Saattoavustus myönnetään korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan. Saattoavustuksen suuruus on kulloinkin voimassa oleva KELA:n oman auton käytöstä maksettava korvaus (0,33€/km). Lähtökohta on, että perhe kuljettaa perheen muita lapsia samalla autolla. Näin ollen korvaus maksetaan perhekohtaisesti, ei erikseen lasten määrän mukaan. Saattoavustusta maksetaan vain siitä matkasta, jolloin lapsi on ajoneuvon kyydissä tai saatettavana. Saattoavustus maksetaan huoltajalle kaksi kertaa vuodessa jälkikäteen läsnäolopäivien perusteella, jotka tarkistetaan kasvun ja oppimisen johdossa. (saattoavustushakemuksen palautuspäivä 15.1. ja 15.6 mennessä).

4 Koulukuljetus käytännössä

4.1 Esiopetuksessa olevat oppilaat

Lapsen huoltajilla on vastuu alaikäisen lapsen hoidosta ja valvonnasta sekä niistä aiheutuneista kustannuksista. Huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Esiopetusryhmät pyritään muodostamaan ottaen huomioon lapsen tuleva lähikoulu. Mikäli huoltaja hakee lapselleen toissijaista esiopetuspaikkaa ja se myönnetään, koulukuljetusoikeutta ei ole.

Koulukuljetusta tulee aina hakea. Koulukuljetus voidaan järjestää eri tavoin. Laissa opetuksen järjestäjälle ei ole säädetty velvollisuutta kuljetuksen järjestämiseen. Lähtökohtaisesti vastuu esiopetusoppilaan saattamisesta tai kuljetusten kustantamisesta kuuluu esiopetusoppilaan huoltajille ja esiopetusoppilaalle myönnetään ensisijaisesti koulukuljetus huoltajalle maksettavan saattoavustuksen muodossa, mikä tarkoittaa, että huoltajat huolehtivat oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta esiopetukseen ja takaisin. Esiopetusoppilaan kuljetuksissa huomioidaan iän tuomat erityistarpeet. Koska saattoavustus on ensisijainen maksuttoman koulukuljetuksen muoto, kuljetusta koskeva

päätös voidaan perustellusti tehdä tutkimatta koulumatkan liikenteellisiä ja muita olosuhteita tarkemmin.

Toissijainen kuljetusmuoto on kulukorvaus Matkahuollon koululaisen matkakortin muodossa, jolloin esiopetusoppilas käyttää joukkoliikenteen linja-autoja koulumatkoillaan ja kolmantena vaihtoehtona harkitaan kuljetuksen järjestämistä tilausliikenteenä. Kuljetuksesta ja kuljetusmuodosta päätettäessä käytetään harkinnanvaraisuutta. Esiopetuksen oppilaat siirtyvät aikuiselta aikuiselle. Kaupunki edellyttää, että huoltaja saattaa ja noutaa lapsen pysäkillä/pysäkiltä. Esiopetusikäinen voi kuitenkin sovittaessa kulkea matkan myös yksin, kun esiopetusoppilas osallistuu perusopetuslain mukaiseen maksuttomaan esiopetukseen. Yksin kulkemisesta on aina sovittava esiopetuksen järjestäjän kanssa ja siitä tulee sopia kirjallisesti.

Huoltajan työeste, vuorotyö, opiskelu tai kotihoidossa olevien muiden lasten hoitaminen eivät ole riittäviä perusteita myöntää kuljetus tilausajona, vaan lisäksi tarvitaan jokin muu erityinen syy. Hakemuksesta on selkeästi ilmevä, miksi tilauskuljetusta edellytetään ja miksi oppilas ei voi liikkua huoltajan tai tämän valtuuttaman aikuisen saattamana tai käyttää koulumatkoilla joukkoliikenteen linja-autoja.

Jos esiopetusoppilas osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen, hänellä ei ole oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen.

Varhaiskasvatus aamulla	Esiopetus	Kotiin	Oikeus koulukuljetukseen iltapäivällä esiopetuksen jälkeen
Kotona	Esiopetus	Varhaiskasvatus iltapäivällä	Oikeus koulukuljetukseen aamulla
Varhaiskasvatus aamulla	Esiopetus	Varhaiskasvatus iltapäivällä	Ei oikeutta koulukuljetukseen

Perheen muuttaessa tulee ensin selvittää vaihtomahdollisuus lähimpään esiopetuspaikkaan. Mikäli lähempänä olevassa esiopetuspaikassa ei ole tilaa, hakee perhe koulukuljetusta, jos myöntämisedellytykset täyttyvät.

Esiopetusaikana sairastuneen lapsen kotiin noutamisesta vastaa huoltaja.

4.2 Peruskoululaiset

Koulukuljetus järjestetään ensisijaisesti perusopetuksen oppilaille myöntämällä kulukorvaus Matkahuollon matkakortin, tai vuosiluokilla 7-9 mobiililipun muodossa. Joukkoliikennettä täydennetään osan matkaa tilausliikenteellä tai saattoavustuksen muodossa, mikäli oppilaalta vaadittava omavastuumatka lähimmälle pysäkillä (3 km) ylittyy. Myös tilausliikenteellä järjestettävissä koulukuljetuksissa käytetään pysäkkejä. Myös silloin, jos oppilaan koulumatkan kokonaiskesto aika ylittää 2,5 tai 3 tuntia, joukkoliikennettä täydennetään tilausajolla tai saattoavustuksen muodossa. Lisäkuljetus järjestetään tapauskohtaisesti myös vain aamuin tai iltapäivisin.

Perusopetuksen oppilaat käyvät pääsääntöisesti opetuksen järjestäjän osoittamaa **lähikoulua** oppilaaksiottoalueen mukaisesti. Toissijaiseen kouluun ei ole kuljetusoikeutta.

Iltapäivätoimintapaikkaan tai sieltä kotiin ei järjestetä kuljetusta eikä kuljetuksen kustannuksia korvata. Matkahuollon matkakortteja voi käyttää kello 18.00 saakka. **Iltapäivätoiminnassa** olevalla kuljetusoppilaalla ei ole kuljetusoikeutta myöskään tilausliikenteenä järjestettävään koulukuljetukseen koulusta kotiin niin kauan, kun lapsella on iltapäiväkerhopaikka. Huoltaja ilmoittaa kasvun ja oppimisen johtoon, mikäli iltapäivätoiminnan paikka irtisanotaan.

Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan tilausliikenteen liikennöitsijälle ja kasvun ja oppimisen johtoon lukuvuoden alussa, mikäli lapsi menee iltapäivätoimintaan, eikä tarvitse paluukyytiä kotiin. Niinä päivinä, kun oppilas ei poikkeuksellisesti menekään iltapäivätoimintaan, huoltaja vastaa kotiin kuljetuksesta. Jos kuljetukseen oikeutettu oppilas osallistuu säännöllisesti vain tiettyinä lukuvuoden alussa ilmoitettuina päivinä iltapäivätoimintaan esim. maanantai – keskiviikko, kuljetus kotiin voidaan järjestää muille päiville (to - pe). Pääsääntö kuitenkin on, että iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat saavat vain aamukuljetuksen, ei kuitenkaan mahdollisesti järjestettävään aamutoimintaan. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsilleen kulkemisen iltapäivätoimintapaikkaan.

Jos oppilas **muuttaa kesken lukuvuoden** pois paikkakunnalta tai toiselle oppilaaksiottoalueelle ja käy lukuvuoden loppuun entisessä koulussaan, jolloin kyseessä on toissijainen koulu, kaupunki ei järjestä koulukuljetusta eikä korvaa koulumatkoista koituvia kustannuksia.

Vieraskuntalaisella oppilaalla on mahdollisuus hakea kouluun Porvooseen. Porvoon kaupunki ei järjestä eikä korvaa oppilaan koulumatkoja vaan koulumatkaetuudesta päättää oppilaan oma asuinkunta.

Perusopetuksen **valmistavan opetuksen oppilaat** ovat Porvoossa oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen samojen periaatteiden mukaisesti kuin peruskoulun oppilaat. Valmistavan opetuksen oppilaiden harkinnanvarainen kuljetusoikeus myönnetään aina määräajaksi. Valmistavan luokan oppilaita koskevat samat ohjeet omavastuumatkasta ja pysäkeistä kuin perusopetuksen oppilaita.

Oppilaskohtaisten tukitoimien piirissä ja pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden koulukuljetusperusteet ovat samat kuin muilla lähikouluun käyvillä. Päätös tukitoimista ei automaattisesti takaa oikeutta koulukuljetukseen. Tukitoimien piirissä olevien oppilaiden koulukuljetus myönnetään mahdollisen raskaan tai vaikean koulumatkan takia määräajaksi asiantuntijalausunnon ja vuosittain tehtävän koulukuljetushakemuksen perusteella.

Mikäli oppilas saa uskonnon tai muun aineen opetusta opetusjärjestelysystä toisessa kaupungin koulussa, kuljetus järjestetään koulujen välisillä matkoilla ensisijaisesti julkisella kulkuneuvolla. Matka voidaan tarvittaessa järjestää myös erilliskuljetuksena. Kuljetus alkaa oppilaan koulusta ja päättyy aina oppilaan kouluun. Kouluilla on tätä varten mahdollisuus käyttää koulun nimissä erikseen tilattavia Matkahuollon matkakortteja. Näistä kuljetuksista ei tehdä erillisiä viranhaltijapäätöksiä.

Yläkoulujen työelämän tutustumisjakso on osa opetusta. Oikeus ilmaiseen koulumatkaetuuteen säilyy TET-jakson ajan kodin ja TET-paikan välisellä matkalla koulun lukujärjestyksen mukaisesti. TET-kuljetuksia ei järjestetä tilausajoina. Koulukuljetusta ei järjestetä, mikäli TET-harjoittelu suoritetaan toisella paikkakunnalla tai lukujärjestyksen mukaisen kouluajan ulkopuolella. Oppilas saa määräaikaisen koulun nimissä olevan Matkahuollon matkakortin TET-jakson ajaksi koulusta, mikäli matka TET-paikkaan on yli 5 km. Näistä kuljetuksista ei tehdä erillisiä viranhaltijapäätöksiä.

Mikäli oppilaalle määrätään jälki-istuntoa siten, että oppilas ei ehdi hänelle myönnettyyn koulukuljetukseen, ottaa koulu yhteyttä oppilaan huoltajaan. Jälki-istunto ei ole syy evätä oppilaalta kuljetusta.

Koulussa sairastuneen lapsen kotiin noutamisesta vastaa huoltaja.

4.3 Perusopetuksen jälkeen

Porvoon kaupunki ei järjestä kuljetuksia perusopetuksen jälkeen. Toisen asteen opiskelijoille päivittäisten koulumatkojen kustannuksiin voi hakea koulumatkatukea Kelalta. Lisätiedot: kela.fi/koulumatkatuki

5 Määräaikaiset koulukuljetukset terveydellisistä syistä

Koulutapaturman, vapaa-ajan tapaturman ja sairauden perusteella voidaan myöntää määräaikainen koulukuljetus, mikäli tarve on lääkärin lausunnossa todettu. Huoltaja hakee määräaikaista koulukuljetusta. Mikäli oppilas käy toissijaista koulua tai saa esiopetusta huoltajan valitsemassa toissijaisessa esiopetuspaikassa vastaa huoltajat kuljetusjärjestelyistä ja kustannuksista, jos kuljetustarve johtuu vapaa-ajan tapaturmasta tai sairaudesta.

Hakemuksen liitteenä tulee olla lääkärin lausunto, jossa koulukuljetuksen tarve perustellaan. Lausuntoa käytetään vain asiantuntija-apuna koulukuljetuksesta päätettäessä. Lääkärinlausunnosta on kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle ja millä kulkuvälineellä asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

Määräaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen on varattava **kolme arkipäivää** siitä päivästä lukien, kun hakemus **ja** lääkärinlausunto ovat saapuneet kasvun ja oppimisen johtoon, koska kuljetus aina pyritään yhdistämään jo olemassa olevaan kuljetukseen.

Kasvun ja oppimisen johto ilmoittaa liikennöitsijälle ja koululle määräaikaisen koulukuljetusoikeuden myöntämisestä. Liikennöitsijä ilmoittaa huoltajalle aikataulusta ja kuljetuksen aloittamispäivän.

6 Koulukuljetuksen hakeminen, päätös ja päätöksen voimassaoloaika

---

Koulukuljetusta haetaan aina tarpeen vaatiessa ennen esiopetukseen, ensimmäiselle ja seitsemännelle luokalle siirtymistä. Kuljetus myönnetään enintään siihen saakka, kun oppilaalla on voimassa olevien kuljetusperusteiden mukaan oikeus kuljetukseen. Esim. koulutulokkaalla on yli kolmen kilometrin matkalta kuljetus toisen vuosiluokan päättymiseen asti. Kolmannen lukuvuoden alkaessa kuljetusoikeus päättyy automaattisesti, ellei oppilaan koulumatka hänen lähikouluunsa ole pidempi kuin 5 km.

Hakijan tulee tutustua etukäteen kuljetusperiaatteisiin ja täyttää hakemus huolellisesti. Virheelliset tai puutteelliset hakemukset pitkittävät hakuprosessia ja voivat johtaa hakemuksen hylkäämiseen.

Koulutulokkaiden ja 7. vuosiluokalle siirtyvien koulukuljetushakemusten aikataulusta ja käytänteistä tiedotetaan erikseen kouluun ilmoittautumisen aikataulun yhteydessä. Tulevaa lukuvuotta koskeva oppilaan koulukuljetushakemus tulee tehdä Wilmassa ja mahdolliset liitteet tulee toimittaa kasvun ja oppimisen johtoon huhtikuun loppuun mennessä (30.4.). Hakemukset käsitellään ennen uuden lukuvuoden alkua. Lukuvuoden aikana toimitettujen hakemusten käsittelyaika on normaalisti 1-2 viikkoa hakemuksen saapumisesta. Lukuvuoden alussa käsittelyaika voi olla myös pidempi. Koulukuljetusoikeus alkaa kuljetuspäätöksen tekemisestä, tilausliikenteen järjestämiseen liikennöitsijälle on kuitenkin varattava aikaa.

Esiopetuksen koulukuljetuksen haku tehdään eDaisyn kautta.

Koulukuljetus voidaan myöntää **monivuotisena**. Koulukuljetusoikeus alkaa tällöin aina lukukauden ensimmäisenä koulupäivänä ja päättyy lukuvuoden viimeisenä koulupäivänä päätökseen merkittyjen lukuvuosien ajan. Oppilaan kotiosoitteen tai koulun muuttuessa päättyy kuljetusoikeus. Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan kasvun ja oppimisen johtoon muutoksista. Mikäli olosuhteet muuttuvat, tulee huoltajan hakea koulukuljetusta uudelleen.

Koulukuljetushakemukset tarkastetaan ja aluerehtorin sekä varhaiskasvatusjohtajan viranhaltijapäätökset valmistellaan kasvun ja oppimisen johdossa.

Koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden vanhemmat voivat halutessaan järjestää lastensa koulumatkat toisin. Tällöin he vastaavat itse syntyvistä kustannuksista ja matkojen järjestelyistä. Mikäli perusopetuslain määrittämät koulukuljetusten myöntämisperusteet eivät täyty, ovat huoltajat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset.

Jos huoltajat ovat tyytymättömiä koulukuljetuksen järjestämistapaan, he voivat olla yhteydessä kasvun ja oppimisen johtoon. Koulukuljetusta koskevaan varhaiskasvatusjohtajan tai aluerehtorin viranhaltijapäätökseen tyytymättömät huoltajat voivat valittaa päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden käsittely on maksullista.

Oppilaan huoltaja on velvollinen ilmoittamaan asiasta kasvun ja oppimisen johtoon sähköpostitse, jos oppilas ei käytä hänelle myönnettyä oikeutta koulukuljetukseen.

---

7 Vakuutukset

Oppilaat ovat vakuutettuja koulumatkalla. Oppilaan koulumatka on reitti suorinta tietä kotoa kouluun ja takaisin. Tämä koskee myös kuljetuksessa olevia oppilaita. Koulumatkaksi ei katsota oppilaan poikkeamista koulureitiltä. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla /huoltajan vastuulla.

Ajoneuvoissa matkustajat kuuluvat ensisijaisesti liikennevakuutuksen piiriin. Kaupungin tapaturmavakuutus korvaa tämän lisäksi lähinnä pysyviä vammoja. Vahingon sattuessa koulumatkalla, siitä ilmoitetaan välittömästi koulun rehtorille ja koulu tekee tapahtumasta vahinkoilmoituksen vakuutusyhtiöön.

---

8 Turvallisuus ja poikkeustilanteet

Oppilaan turvalliseen koulumatkaan vaikuttavat monet tekijät. Oppilasta tulee neuvoa muiden huomioinnissa ja turvallisessa liikkumisessa liikenteessä. Tärkeä rooli oppilaan turvalliseen koulumatkaan opastamisessa on sekä oppilaan huoltajilla että koululla. Huoltajien tulisi tutustua koulureittiin, sekä kodin että koulun liikenneympäristöön yhdessä oppilaan kanssa ja harjoitella koulumatkaa. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan omatoimisesti ja turvallisesti liikenteessä.

Kouluilla tehdään opetussuunnitelman mukaista liikennekasvatustyötä esim. opastamalla heijastimen käyttöön ja korostamalla pyöräilykypärän käyttöä. Turvalliseen liikkumiseen liittyvää tietoa on paljon tarjolla. Liikenneturvan internet-sivuilla on lapsille, aikuisille ja opettajille tarkoitettuja aineistoja (www.liikenneturva.fi).

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeää. Tilausliikenteen ajoneuvossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni koko ajomatkan ajan. Kuljettajan tulee puuttua kuljetuksen aikana ilmeneviin häiriötilanteisiin. Tilausliikenteen ajoneuvoon saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla

tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun ja liikennöitsijän kanssa. Oppilas voi vaikuttaa omaan turvallisuuteensa koulukuljetuksen ja julkisen liikenteen käyttäjänä. Kuljettajalle on annettava työrauha. Oppilaat eivät myöskään saa häiritä muita matkustajia.

Koulukuljetuksen odottamiseen ja autosta poistumiseen liittyy monia riskejä. Oppilaan tilausliikenteen pysäkki pyritään järjestämään niin, että se on turvallinen ja järkevästi koulukuljetuksen reitillä, esim. pihatie, linja-autopysäkki, tienristeys tai -liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltaja on eri mieltä pysäkestä tai sen turvallisuudesta, tulee asiasta olla yhteydessä kasvun ja oppimisen johtoon. Kasvun ja oppimisen johto ja liikennöitsijä päättävät sen jälkeen yhdessä pysäkin paikan tieliikennelain ja yleisen turvallisuuden pohjalta.

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Mikäli koulukuljetukseen oikeutettu oppilas huomautuksista ja varoituksista huolimatta rikkoo annettuja ohjeita tai sääntöjä, voi aluerehtori päättää siirtää kuljetusvastuun määrääjäksi huoltajalle. Menettelyyn johtavia syitä voivat olla esimerkiksi turvavyön käyttämättä jättäminen, ilkivalta, epäasiallinen käytös kuljettajaa ja/tai kanssamatkustajia kohtaan tai myönnetyn matkakortin väärinkäyttö. Menettely perustuu perusopetuslain 29 ja 32 §:iin.

Mikäli sattuu vakava henkilövahinkoja sisältävä liikenneonnettomuus, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan huoltajalle tapahtuneesta.

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista syistä voi joskus käydä niin, että liikennöinti ei toimi aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavaa liikennettä. Kuljetus ei kuitenkaan ole myöhässä vielä, jos se saapuu pysäkillä 15 minuutin kuluessa aikataulusta. Jos kuljetus on reilusti myöhässä tai ei tule ollenkaan, oppilaan tulee palata takaisin kotiin tai kouluun, kun se on mahdollista ja olla yhteydessä huoltajaan, kouluun, kasvun ja oppimisen johtoon tai liikennöitsijään, jotta asia voidaan selvittää. Lisäkuljetuksen oppilaiden osalta on ensiarvoisen tärkeää, että jatkoyhteydet toimivat. Silloin poikkeustilanteista tiedottaminen ja tiedonkulku on tärkeää ja tilanne pyritään ratkaisemaan välittömästi.

9 Laadunvalvonta ja palaute

Kasvun ja oppimisen johto seuraa ja arvioi sen järjestämisvastuulle kuuluvan koulukuljetuksen toteutumista säännöllisesti ja systemaattisesti. Mahdollisia lainsäädäntömuutoksia seurataan ja niiden velvoitteisiin reagoidaan asianmukaisella tavalla. Julkisen liikenteen järjestelemisen ja liikenneturvallisuuden kehittämiseksi tehdään jatkuvaa yhteistyötä eri viranomaisten kanssa. Kasvun ja oppimisen johto tekee tarvittaessa myös kyselyjä kaikille osapuolille koulukuljetusten toteutumisesta ja laadusta.

Mahdollisia laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan kasvun ja oppimisen johtoon tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki kasvun ja oppimisen johtoon tulleet valitukset kirjataan ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asiasta ottaa suoraan yhteyttä poliisiin. Jos kyseessä on yksittäistä oppilasta koskeva poikkeuksellinen tapahtuma tai laiminlyönti, on syytä yksilöidä oppilas, tapahtuma-aika/ajat ja valituksen aihe.

Palautteen voi toimittaa:

- koulu.kuljetus@porvoo.fi tai Wilman kautta "koulukuljetus"
- Porvoon kaupunki, kasvun ja oppimisen johto /koulukuljetukset, PL 23, 06101 Porvoo tai

10 Muistilistat

10.1 Kuljetusoppilaat

Oppilaan tulee ikä ja kyvyt huomioon ottaen huolehtia erilaisista asioista koulumatkaan liittyvistä asioista. Nuoren oppilaan ollessa kyseessä on huoltajien vastuu suurempi, mutta oppilaan iän karttuessa pystyy hän yhä enemmän huolehtimaan itse koulumatkaan liittyvistä velvollisuuksistaan.

Oppilaan tulee huolehtia seuraavista asioista:

Pidä mahdollinen matkakortti tai mobiililippu aina mukana koulumatkoilla. Säilytä kortti sen omassa kotelossa repussa, lompakossa tai muussa sellaisessa paikassa, jossa se ei mene rikki tai katoa ja on helposti löydettävissä.

Ole sovituksissa noutopaikassa/ linja-autopysäkillä ajoissa

Odota rauhallisesti kyytiä pysäkillä tai sovituksissa paikassa, ei ajoradalla.

Nouse ajoneuvon reippaasti ryntäilemättä, älä ohita toisia jonossa olevia.

Ota reppu pois selästä. Repun paikka ajoneuvossa on joko lattialla jalkatilassa, sylissä tai tavaratilassa - ei istumapaikalla.

Istu penkille ja kiinnitä turvavyö. Pidä turvavyö kiinnitettynä koko matkan ajan.

Älä liiku ajoneuvossa paikasta toiseen kuljetuksen aikana.

Käyttäydy ajoneuvossa asiallisesti, hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita noudattaen.

Kerro kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toiselle.

Tarkista pois lähtiessä, että et unohtanut mitään ajoneuvon

Poistu ajoneuvosta viivyttelämättä, mutta kuitenkin rauhallisesti.

Odota, että ajoneuvo on lähtenyt pysäkillä ja että näet joka suuntaan ennen kuin lähdet ylittämään ajorataa.

Käytä aina hämärän ja pimeän aikaan heijastinta tai heijastinliiviä.

Huomioi puhelinta käyttäessäsi muut matkustajat ja muista kuvaamiseen liittyviä sääntöjä.

Muista matkan aikana keskittyä, jotta huomaat oman pysäkkisi ajoissa, varsinkin jos käytät puhelinta matkan aikana.

Noudata hyviä tapoja ja turvallisia liikennetottumuksia, niin teet matkasta itsellesi ja muille mukavan.

Kiitä kyydistä, se on kohteliasta

10.2 Huoltajat

Huoltajan tulee opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Huoltajan vastuu oppilaan opastamisessa on sitä suurempi mitä nuorempi oppilas on. Huoltajat vastaavat siitä, että oppilaille opetetaan hyvissä ajoin koulumatkareitti, aikataulujen käyttö ja liikenteessä kulkeminen.

Huoltajat vastaavat siitä, että oppilaat ymmärtävät liikenneturvallisuuden ja sääntöjen noudattamisen merkityksen. Pimeinä vuodenaikoina on tärkeää käyttää heijastinta. Koulukuljetuksessa olevien oppilaiden huoltajat vastaavat siitä, että oppilas kulkee turvallisesti kodin ja julkisen liikenteen pysäkin tai tilausliikenteen sovittuun pysähtymispaikan välisen matkan.

Jos tilausliikenteessä kulkeva oppilas sairastuu eikä käytä hänelle myönnettyä tilauskuljetusta, tulee huoltajan ilmoittaa liikennöitsijälle poissaolosta. Joukkoliikenteen linja-autoja käyttävien kuljetusoppilaiden huoltajien ei tarvitse erikseen ilmoittaa liikennöitsijöille oppilaan poissaolosta. Poissaolosta ilmoitetaan myös kouluun.

Huoltajien tulee huolehtia ja opastaa oppilasta seuraavissa asioissa:

Tutustukaa yhdessä lapsen kanssa sekä omaan asuinalueenne että koulun liikenneympäristöön. Keskustele lapsen kanssa pysäkillä ja autossa käyttäytymisestä.

Ilmoita tilausliikenteen ilmoittamaan numeroon lapsen sairastumisesta tai muista lyhytaikaisista poissaoloista, ettei auto aja turhia reittejä.

Huolehdi siitä, että oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet, kirjat ja tarvittaessa matkakortti tai mobiililippu asianmukaisesti pakattuina.

Huolehdi siitä, että lapsesi on ajoissa odotuspaikalla.

Puhelimen käytöstä ja pelisäännöistä koulumatkan aikana kannattaa sopia etukäteen yhdessä.

Tarkista, että lapsesi käyttää heijastinta tai heijastinliiviä pimeällä ja pyöräilykypärää pyöräillessään kuljetusreittein varteen.

Ilmoita kasvun ja oppimisen johtoon, liikennöitsijälle ja koululle kuljetuksiin vaikuttavista vakavista terveydentilaa koskevista asioista.

Ilmoita liikennöitsijälle hyvissä ajoin mahdollisista pidemmistä muutoksista kuljetustarpeessa. (esim. tiedossa olevat lomamatkat)

Ilmoita esiopetuspaikkaan/koululle ja/tai kasvun ja oppimisen johtoon mahdollisista ongelmista ja häiriöistä kuljetuksen aikana.

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta tai tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai -aikatauluihin yhdessä liikennöitsijän kanssa, vaan niistä pitää aina sopia kasvun ja oppimisen johdon kanssa.

10.3 Tilausliikenteen liikennöitsijät

Huolehdi, että ajoneuvo on määräysten ja ohjeiden mukainen ja siisti, turvavyöt ovat kunnossa. Huolehdi kuljettajan riittävästä kielitaidosta (suomi/ruotsi), jotta kuljetusten ja oppilaiden turvallisuus voidaan taata.

Käytä ajoneuvossa koulukuljetuksen aikana valaistua koulukyytikupua tai -kilpeä lain vaatimusten mukaisesti.

Tilausajona suoritettavissa koulukuljetuksissa on autossa oltava alkolukko. Tilapäisesti ilman alkolukkoa ajettavasta koulukuljetusajosta on neuvoteltava kasvun ja oppimisen johdon kanssa.

Suhtaudu positiivisesti koulukuljettajan tehtävääsi. Puhu ystävällisesti ja asiallisesti. Säilytä malttisi ja hallitse tunteesi. Ratkaise ongelmat rauhallisella keskustelulla. Ongelmien jatkuessa ota yhteyttä kasvun ja oppimisen johtoon.

Pidä kuljetusaikataulu ja luettelo kuljetettavista oppilaista aina mukana ajoneuvossa. Samat tiedot on oltava myös ajojärjestelijällä.

Aja odotusalueelle rauhallisesti.

Pyri olemaan täsmällinen aikataulussa ja huomioi kelivara.

Huomioi mahdolliset koulun tai kasvun ja oppimisen johdon ilmoittamat tilapäiset muutokset kuljetuksissa.

Ota oppilaat kyytiin ja jätä kyydistä sovitussa, turvallisessa paikassa niin, että oppilas ei tarpeettomasti joudu ylittämään ajorataa.

Tarkista, että oppilaat ovat kyydissä ja turvavöissä ennen kuin lähdet liikkeelle. Valvo, että turvavyöt pidetään kiinni myös ajon aikana. Käytä itsekin turvavyötä, kuten laki velvoittaa.

Huolehdi, että ajoneuvon siirtyminen ja poistuminen tapahtuvat rauhallisesti ja kiireettä. Opasta oppilaita ajoneuvosta poistumisessa ja tien turvallisessa ylityksessä.

Muista liikennesäännöt ja liikennekäyttäytyminen.

Noudata ajoneuvon mukaisia kuormitusmääräyksiä.

Liikennöitsijä/kuljettaja ei voi itsenäisesti tai huoltajan kanssa sopimalla muuttaa koulukuljetusreittiä tai sen aikataulua, vaan asiasta on aina neuvoteltava ja sovittava kasvun ja oppimisen johdon kanssa.

10.4 Koulut/esiopetuspaikat

Koulut ilmoittavat tulevan lukuvuoden aloitus- ja päättymisajat kasvun ja oppimisen johtoon oppilasrekisterissä hyvissä ajoin keväällä kuljetusreittien ja -aikataulujen suunnittelua varten.

Koulu ilmoittaa kasvun ja oppimisen johtoon muuttuvista aikatauluista (koulun jaksot, retket yms.) Aikatauluja noudatetaan pääsääntöisesti, vaikka koulupäivä olisi lukujärjestyksestä poikkeava. Silloin koulu järjestää oppilaille valvontaa.

Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan tai odotustilan mahdollisena koulun alkamisen tai kuljetusten odotusaikana.

Koulujen tulee välittää huoltajilta, oppilailta tai liikennöitsijöiltä saatua tietoa kuljetusten toimivuudesta kasvun ja oppimisen johtoon.

Koulujen rehtorit/opettajat ja päiväkotien johtajat/lastentarhanopettajat käyvät kuljetusperiaatteet läpi yhdessä oppilaiden kanssa jokaisen uuden lukuvuoden alussa. Koulujen rehtorit/opettajat ja päiväkotien johtajat/lastentarhanopettajat käyvät lisäksi läpi kuljetusperiaatteet esiopetukseen ja koulun aloittamisen yhteydessä pidettävissä tilaisuuksissa.

Tilausliikenteen liikennöitsijälle on hyvä ilmoittaa mahdollisista urheilupäivistä, jolloin oppilailla mahdollisesti on mukanaan tilaa vieviä urheiluvälineitä kuten esim. suksia tai pulkkia.

10.5 Kasvun ja oppimisen johto

Koulukuljetukset myönnetään ja järjestetään keskitetysti kasvun ja oppimisen johdossa.

Koulukuljetusasioissa tehdään yhteistyötä kaikkien osallisten kanssa

Tiedottaa ja neuvoo kuljetusoppilaiden huoltajia, kouluja ja liikennöitsijöitä.

Kilpailuttaa tilausajona suoritettavat koulukuljetukset lakien ja määräysten sekä kaupungin ohjeistusten mukaan

Sopii oppilaiden lipputuotteista palveluntuottajan kanssa

Tiedottaa mahdollisista kasvun ja oppimisen pysyväisluonteisista muutoksista huoltajille, kouluille ja liikennöitsijöille.

Osallistuu poikkihallinnolliseen liikenneturvallisuustyöhön.

On aktiivinen siinä liikennesuunnittelutyössä, jossa kasvulla ja oppimisella on edustus.

Valmistelee koulukuljetuksia koskevia poliittisia päätöksiä kasvun ja oppimisen lautakunnalle.

11 Lait ja asetukset

Voimassa olevat lait ja asetukset löytyvät osoitteesta finlex.fi

Tähän asiakirjaan liittyviä lakeja ja asetuksia ovat esimerkiksi:

Perusopetuslaki ja Tieliikennelaki.